

Διδαχή

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ
Δελφών & Μισούλη | Τ.2310 828 989 | www.inmetamorfoseos.gr

ΕΤΟΣ 3^ο | 26 Νοεμβρίου 2023 | Αρ. Φύλλου 153

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΓ' ΛΟΥΚΑ

Σχόλιο στο Ευαγγελικό Ανάγνωσμα: Λκ. 18, 18-27

Εκείνο τον καιρό, κάποιος άρχοντας πλησίασε τον Ιησού και του είπε: «Αγαθέ Διδάσκαλε, τι να κάνω για να κληρονομίσω την αιώνια ζωή;» Ο Ιησούς του απάντησε: «Γιατί με αποκαλείς αγαθό; Κανένας δεν είναι αγαθός, παρά μόνο ένας, ο Θεός. Ξέρεις τις εντολές: μη μοιχεύσεις, μη σκοτώσεις, μην κλέψεις, μην ψευδομαρτυρήσεις, τίμα τον πατέρα σου και τη μητέρα σου». Κι εκείνος του είπε: «Όλα αυτά τα τηρώ από τα νιάτα μου». Όταν τ' άκουσε ο Ιησούς του είπε: «Ένα ακόμη σου λείπει: πούλησε όλα όσα έχεις και δώσε τα χρήματα στους φτωχούς, κι έτσι θα έχεις θησαυρό κοντά στο Θεό· κι έλα να με ακολουθήσεις». Μόλις εκείνος τ' άκουσε αυτά, πολύ στενοχωρήθηκε, γιατί ήταν πάμπλουτος. Όταν ο Ιησούς τον είδε τόσο στενοχωρημένο, είπε: «Πόσο δύσκολα θα μπουν στη βασιλεία του Θεού αυτοί που έχουν τα χρήματα! Ευκολότερο είναι να περάσει καμήλα μέσα από βελονότρυπα, παρά να μπει πλούσιος στη βασιλεία του Θεού». Όσοι τον άκουσαν είπαν: «Τότε ποιος μπορεί να σωθεί;» Κι εκείνος τους απάντησε: «Αυτά που για τους ανθρώπους είναι αδύνατα, για τον Θεό είναι δυνατά».

Χαρακτηριστικά της Περικοπής

α) Το ίδιο περιστατικό, που το διασώζουν και οι τρεις

Συνοπτικοί, ακούσαμε την τελευταία Κυριακή του Αυγούστου αλλά από άλλον Ευαγγελιστή, τον Ματθαίο. Και οι τρεις Συνοπτικοί το αφηγούνται χωρίς σημαντικές διαφορές μεταξύ τους, αμέσως μετά την ευλογία των παιδιών από τον Ιησού.

β) Πάλι το θέμα είναι ο πλούτος, ο οποίος ταλανίζει τον άνθρωπο και ξανά το προβάλλει ο Λουκάς, ο ευαγγελιστής με τις περισσότερες κοινωνικές ευαισθησίες.

γ) Ο ερωτών ίσως είναι άρχοντας στη Συναγωγή. Ίσως ήταν απλά φορέας κάποιας κοινωνικής θέσης. Ο Λουκάς δεν προσδιορίζει επακριβώς τι ήταν.

δ) Το μεταφυσικό ερώτημα του άρχοντα είναι καιρίο. Ταυτόχρονα υποβάλλεται εκεί που έπρεπε να υποβληθεί, για να έχει την τέλεια απάντηση.

Προσέγγιση της Περικοπής

α) Ο ερωτών αποκαλεί τον Χριστό διδάσκαλο αγαθό. Τον προσφωνεί με τρόπο τελείως άγνωστο στους Ιουδαίους. Ήταν μια προσφώνηση που περιποιούσε ιδιαίτερη φιλοφρόνηση, την οποία δεν είχε ανάγκη ο Χριστός. Πάντως το «αγαθός» ήταν επίθετο που χρησιμοποιείτο κυρίως για τον Θεό και για τον Νόμο του.

β) Ο Χριστός, ερωτάται ως κοινός Ραββίνος κι ως τέτοιος απαντά. Μπαίνει, σε ανάλογες περιπτώσεις, στη νοοτροπία του ερωτώντος και συνεχίζει έτσι τη συζήτηση. Δεν ενοχλείται που οι ερωτώντες έχουν λειπή γνώση γι' αυτόν. Γι' αυτό και στους αγνοούντες την αρχή αυτή, μοιάζει παράξενο που ο Χριστός φαίνεται να αρνείται ότι είναι Θεός.

γ) Το ερώτημα του άρχοντα, πώς θα κληρονομήσει την αιώνια ζωή, είναι όντως το σπουδαιότερο που θα μπορούσε να θέσει. Είναι η ενθαδική ζωή και η συνέχειά της πέραν του τάφου. Είναι η τωρινή ζωή, η οποία αντιδιαστέλλεται από τη ζωή που κάνουν οι άνθρωποι χωρίς Θεό και η ζωή που ακολουθεί μετά την παρούσα και είναι ένθεν.

δ) Ο Χριστός απαριθμεί τα καθήκοντα προς τον πλησίον, τις εντολές της δεύτερης πλάκας του Νόμου, αρχίζοντας από το «μη μοιχεύσεις» και τελειώνοντας με το «τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου», που ίσως στις μέρες του Χριστού αγνοείτο. Η τήρηση των εντολών αυτών ήταν εγγύηση για την τήρηση και των εντολών της πρώτης πλάκας: τις εντολές που αφορούσαν τις υποχρεώσεις

έναντι του Θεού.

ε) Ο άρχοντας, που προφανώς ήταν κατά φαντασία παιδιόθεν θρήσκος, απαντά με υπεροψία ότι όλες αυτές τις τήρησε από τη νιότη του ή ότι τις τήρησε από τότε που ένωσε τον εαυτό του. Απαντώντας τοιουτοτρόπως ίσως περίμενε επαίνους από τον Χριστό. Και η αιτία ήταν η ανόητη εμπιστοσύνη του πλούσιου στις δυνάμεις του και στις αρετές του. Ίσως, όμως, περίμενε να ακούσει κάποια ακόμη, μικρή όμως, εντολή, που θα συμπλήρωνε ό,τι έλλειπε για το ποθούμενο.

στ) Να πούμε κάτι σαν παρένθεση: Από την απάντηση του Χριστού, την παραπομπή στον Νόμο, φαίνεται καθαρά ότι ο Χριστός δεν καταργεί τον Νόμο, όπως τον κατηγορούσαν οι Φαρισαίοι και οι λοιποί. Αντίθετα με την απάντησή του τον επικυρώνει πλήρως. Ο Χριστός καταργεί το νομικό πνεύμα και τον τελετουργικό νόμο: τις θυσίες, την νομική ιουδαϊκή λατρεία. Ο ηθικός νόμος παραμένει απόλυτα ενεργός. Αυτός αποτελεί τη βάση κάθε κοινωνικής οργάνωσης.

ζ) Στον Ματθαίο ο άρχοντας υποβάλλει μια μικρή ερώτηση, που υπονοείται και στους άλλους Συνοπτικούς: *«Τί ἔτι ὑστερῶ;»* Και η απάντηση του Χριστού: *«Ἀκομὴ ἓνα σου λείπει· πούλησε ὅλα ὅσα ἔχεις καὶ μοίρασε τα στους φτωχοὺς καὶ θα ἔχεις θησαυρὸ στον ουρανὸ· καὶ ἔλα να με ακολουθήσεις»*. Από την απάντηση αυτή του Χριστού προκύπτει ότι:

i) Γενικά η Π. Διαθήκη δεν φτάνει για την τελειότητα, κατά Χριστό. Γι' αυτό προστίθεται η Κ. Διαθήκη, ο πλήρης και

τέλειος Νόμος.

ii) Χρειάζεται μια πλήρη αποδέσμευση του ανθρώπου από τα πράγματα που τον κρατούν δέσμιο εντός του κόσμου αυτού και τα θεωρεί πρώτα. Και αυτά είναι ο πλούτος και ό,τι άλλο από το οποίο είναι απόλυτα εξαρτημένος.

Και iii) ότι είναι χρέος να υπάρχει μετά ταύτα μια σχέση ειδική με τον Μεσσία Χριστό, δηλαδή: το *«ἀκολουθεῖν τὸν Χριστόν»* πάντοτε, *«ὅπου ἂν ὑπάγη»*. Στον σταυρό ή στην ανάστασι-στο πάθος ή στη δόξα.

η) Ο Χριστός με τα παραπάνω αποκαλύπτει ως πρώτη ανάγκη την απόλυτη σχέση του ανθρώπου με τον Θεό. Αυτή η σχέση δεν εξαντλείται στη τήρηση ορισμένων εντολών. Και των πιο βασικών

ακόμη. Αυτή η σχέση οδηγεί τον άνθρωπο στο ολοκληρωτικό δόσιμο στο Θεό, που θα πει: ολοκληρωτικό δόσιμο και στον αδελφό, χωρίς συμβιβασμούς, υποκρισίες και ψευτιές.

θ) Ο άρχοντας, όταν τέθηκε ζήτημα να δοθεί στον άνθρωπο χωρίς κρατούμενα, να αποχωριστεί δηλαδή τα πλούτη του που ήταν πάρα πολλά, αποχώρησε από τη συζήτηση. Το ερώτημα για την αιώνια ζωή εδώ τελείωσε.

ι) Ο Χριστός συμπερασματικά επισήμανε με κύρος και αυθεντία στους ακροατές του ότι: είναι δύσκολο να μπει πλούσιος στη βασιλεία των ουρανών. Είναι παρήγορο ότι είπε δύσκολο και όχι αδύνατο. Συμπληρώνει δε το ίδιο νόημα με την παροιμιώδη φράση: *«Είναι ευκολότερο να περάσει καμήλα από βελονότρυπα, παρά να μπει πλούσιος στη βασιλεία του Θεού»*.

ια) Οι ακούοντες, σοκαρισμένοι από το λόγο του Χριστού και με κατάπληξη, διερωτώνται: *«τις ἄρα δύναται σωθῆναι;»* Δηλαδή αν απαιτείται τόση ολοκληρωτική και απόλυτη απαγκίστρωση από τα αγαθά της ζωής, ποιος μπορεί να σωθεί; Πολύ δύσκολη φαίνεται και σε εμάς τους σημερινούς Χριστιανούς η θέση αυτή του Χριστού. Είναι, όμως, πραγματικότητα.

ιβ) Η απάντηση του Χριστού στον τελικό στίχο της αφήγησης είναι η διήκουσα αλήθεια όλης της Περικοπής και όλης της Κ. Διαθήκης: Η σωτηρία είναι αποτέλεσμα της χάριτος του Θεού, όχι έργο δικό μας. Ό,τι φαίνεται ακατόρθωτο στον άνθρωπο είναι δυνατό στον Θεό.

Μηνύματα της Περικοπής

α) Ο Θεός απαιτεί ολοκληρω τον άνθρωπο. Όχι μόνο μερικά θρησκευτικά καθήκοντα ή αρετές του. Η τήρηση κάποιων θρησκευτικών εντολών δεν σημαίνει ότι αυτές είναι στο σύνολό τους οι υποχρεώσεις μας απέναντι στον συνάνθρωπο και στον Θεό.

β) Η απαγκίστρωσή μας από ό,τι θεωρούμε πρώτο στη ζωή μας είναι δωρεά του Θεού.

γ) Η Περικοπή δεν καταδικάζει εκ των προτέρων τον πλούτο. Προειδοποίηση κάνει για τη δυσκολία που αντιμετωπίζει ο πλούσιος να μπει στη βασιλεία των ουρανών. Όπως και η φτώχεια δεν εξασφαλίζει σίγουρα την είσοδο σ' αυτήν.

π. Ι. Σ.